

**СЕКЦІЯ 5
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**SECTION 5
TOPICAL ISSUES
OF VETERINARY MEDICINE**

Бережанський Андрій

аспірант

Науковий керівник: д-р с-г. наук, професор Супрович Т. М.

Подільський державний аграрно-технічний університет

Кам'янець-Подільський, Україна

Чумаков Кирило

головний лікар

Хмельницька державна районна лікарня ветмедицини

Кам'янець-Подільський, Україна

**МІКРОБІОЦЕНОЗИ ПРИ ГОСТРИХ ТА ХРОНІЧНИХ ЕНДОМЕТРИТАХ
У КОРІВ**

Однією з актуальних проблем ветеринарної медицини у молочному скотарстві залишається симптоматична неплідність корів, яка в умовах Подільського регіону зустрічається у 35-50 % тварин. Найчастіше до симптоматичної неплідності корів призводять ендометрити з гострим чи хронічним перебігом, які уражують від 10 до 72% корів молочного стада [2, 4]. Післяродові ендометрити у корів найчастіше виникають за рахунок інфікування статевих органів, порушення цілісності слизової оболонки, порушення скорочувальної функції матки та інволюційних процесів в післяродовому періоді [1, 3]. За результатами досліджень багатьох авторів ендометрит є процесом інфекційним, але не контагіозним і належить до факторних інфекцій.

Метою досліджень було визначити мікробні асоціації зорових корів після отелу та хворих на гострий післяродовий і хронічний гнійно-катаральний ендометрит корів.

Експериментальні дослідження проведено в господарстві ПП Аграрна компанія 2004 Городоцького району Хмельницької області. Об'єктом були корови дійного стада голштинської породи корів (n = 430) із середньою продуктивністю 9000 кілограмів молока на рік. Діагноз ставили на основі вагінального та ректального дослідження, враховуючи дані анамнезу та клінічний перебіг захворювання. Для бактеріологічного дослідження у лабораторію відправляли проби вмістомого матки від клінічно здорових корів після отелу (n=10), від корів з гострим післяродовим ендометритом (n=10) та від корів хворих на хронічний гнійно-катаральний ендометрит (n=10). Проби відбирали стерильним ватним тампоном і поміщали у пробірки із стерильним фізрозчином. Резистентність виділених культур мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів визначали методом дифузії у 5% кров'яний агар.

Досліджено, що у господарстві упродовж 2017 – 18 років на гострі післяродові ендометрити хворіло 43 корови (10%), а хронічний гнійно-некротичний ендометрит спостерігався у 13 (3%) тварин.

При бактеріологічному дослідженні проб з вмістимого матки від здорових корів після отелу у 2 пробах мікрофлора не була виявлена, з 8 проб було ізольовано мікрофлору, що належала до родів *Streptococcus*, *Staphylococcus*, *Escherichia*, *Proteus*, *Neisseria*, *Klebsiella*. Отже, більшість виділених родів мікроорганізмів були представниками *Gracilicutes* (62,5%). Необхідно, відмітити, що у кількісному відношенні ми спостерігали скудний ріст мікроорганізмів на живильних середовищах.

При дослідженні видового складу мікрофлори з вмістимого матки від корів з гострим післяродовим ендометритом також були виділені мікроорганізми що належали до родів: *Staphylococcus*, *Streptococcus*, *Bacillus*, *Micrococcus*, *Escherichia*, *Enterobacter*, *Proteus*, *Klebsiella*, *Neisseria*, *Shigella*. Хоча за видовим складом переважали грамнегативні мікроорганізми, проте ведуча роль у асоціаціях належала *Staphylococcus aureus* та *Streptococcus* spp. 2% ізолятів містили асоціації мікроорганізмів і грибів *Candida*. Монокультуру (золотистий стафілокок) було виділено з 1% проб. З однієї проби мікроорганізми взагалі не було виділено.

Мікробні асоціації виділені з вмістимого матки при хронічному гнійно-некротичному ендометриті мали такий самий видовий склад як і при гострому післяродовому ендометриті. Найчастіше виділявся *Staphylococcus aureus* як монокультури (2%), так і в асоціації з іншими мікроорганізмами (60%). Друге місце по частоті виділення належало *Escherichia coli* та *Streptococcus galactiae* (20%). Особливістю було наявність у мікобіоценозах *Pseudomonas aeruginosa* (3%), яка набуває ознаки істинного патогену.

При визначенні антибіотикорезистентності виділених культур бактерій ми використовували препарати, які застосовують у господарстві. Було встановлено, що виділена мікрофлора буда чутлива до марбофлораксацину, амоксициліну, цефтіофурута резистентна до бензилпеніциліну, норфлораксацину, гентаміцину та стрептоміцину.

Список використаних джерел

1. Боднар О.О. Принципи лікування ендометриту у корів. *Вісник Сумського НАУ*. Суми. 2006. С. 22-26.
2. Боднар О., Керничний С., Боднар О. Моніторинг захворювань репродуктивних органів у корів в регіоні Хмельниччини. Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції: збірник наукових праць міжн. наук.-практ. конф. Ч.2 (20-22 березня 2018 р., м. Кам'янець-Подільський. – Тернопіль: Крок, 2018. С. 26-28.
3. Боднар О.О., Желавський М.М., Керничний С.П., Горкуша Г.О. Стан системи фагоцитозу при клінічному ендометриті та маститі у корів. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Суми, 2004. Вип. 2. № 11. С. 15–17.
4. Яблонський В.А., Боднар О.О., Желавський М.М., Керничний С.П. Досвід внутрішньосудинного застосування фторхінолонів у комплексній схемі лікування гнійного ендометриту та маститу у корів. *Науковий вісник Національного аграрного університету*. Київ. 2004. № 76. С. 239–242.

